

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МОДЕРНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету ІМВ
Протокол № ___ від «___» _____ 2021 р.

**КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

освітньо-професійної програми «Центральноєвропейські студії»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань: 03 Гуманітарні науки

за предметною спеціальністю: 032 Історія та археологія

за спеціалізацією «Центральноєвропейські студії»

на 2021 / 2022 навчальний рік

УЖГОРОД 2021

ЗМІСТ

Вступ.....	3
II курс, 3-й семестр	
<u>Блок 2.2.3.</u>	
Історична інформатика.....	4
III курс, 6-й семестр	
<u>Блок 2.2.8.</u>	
Культура народів ЦЄ (новий час).....	5
Культурні процеси в регіоні ЦЄ (новий час).....	6
<u>Блок 2.2.9.</u>	
ЦЄ в системі міжнародних відносин нового часу.....	7
Видатні постаті в історії народів ЦЄ нового часу.....	9
IV курс, 7-й семестр	
<u>Блок 2.2.10.</u>	
Історіографія центральноєвропейської історії.....	10
Джерелознавство ЦЄ.....	12
<u>Блок 2.2.11.</u>	
Росія і народи ЦЄ.....	13
Радянський фактор в історії ЦЄ (1945-1991 рр.).....	14
<u>Блок 2.2.12.</u>	
Україна і народи ЦЄ.....	16
Співпраця України з державами Вишеградської четвірки.....	17
IV курс, 8-й семестр	
<u>Блок 2.2.13.</u>	
Держави ЦЄ в системі євроінтеграційних та євроатлантичних процесів.....	19
Шлях держав ЦЄ до НАТО та ЄС.....	20

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Затвердженим рішенням Вченої ради ДВНЗ УжНУ, протокол № 2 від 03.03.2020 р.). Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальним планом в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Обсяг кредитів, які виділені на засвоєння матеріалу вибірових дисциплін та форми контролю визначено Наказом ректора «Про формування освітніх програм та навчальних планів згідно із затвердженими стандартами вищої освіти» (№ 135/01-04 від 27.05.2021 р.).

Вибір навчальних дисциплін здобувачем вищої освіти створює умови для досягнення таких цілей:

- забезпечення формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії в межах освітньої програми та реалізації принципів студентоцентрованого навчання і викладання;

- поглиблення професійних знань та здобуття додаткових спеціальних фахових компетентностей в межах обраної освітньої програми;

- здобуття загальних та загально-професійних компетентностей в межах спеціальності, споріднених спеціальностей певної галузі знань;

- ознайомлення з сучасними науковими дослідженнями в інших галузях знань;

- розширення та поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями.

Відповідно до цілей, здобувачу вищої освіти пропонується реалізувати свій вибір наступними шляхами:

- 1) шляхом вибору однієї дисципліни із переліку вибірових дисциплін фахового або соціогуманітарного спрямування навчального плану освітньої програми, на якій навчається здобувач (здобувачу пропонується на навчальний рік перелік із кількох альтернативних дисциплін, з яких він обирає одну);

- 2) вибору дисципліни із каталогу вибірових дисциплін Університету, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно-орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами соціальних навичок (soft skills);

- 3) вибору навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти в рамках реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність.

Запис для вивчення вибірових навчальних дисциплін на наступний навчальний рік для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться у весняному семестрі до 15 березня навчального поточного року. Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які вступили на навчання на базі повної загальної середньої освіти, вибіркові дисципліни пропонуються з третього семестру навчання.

II курс, 3-й семестр

Блок 2.2.3.

Назва дисципліни	Історична інформатика
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	II-й
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 1 Іноземна мова, ОК 19 Вступ до історії та археології, ОК 20 Методика виконання наукових робіт
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, програмове забезпечення, онлайн-ресурси, бази даних, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок у вивченні та дослідженні історії й археології з використанням сучасних інформаційних технологій. Це передбачає їхнє подальше застосування у виконанні функцій майбутньої професії історика, ознайомлення із можливостями продукування нового знання та презентації результатів власного дослідництва на рівні інформаційних технологій XXI століття у навчальному процесі, публічній діяльності тощо.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: <u>інтегральної</u>: здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання із застосуванням теорії інформатизації та інформаційних технологій; <u>загальних компетентностей</u>: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; загальні: здатності до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатності застосовувати знання в практичних ситуаціях; <u>фахових компетентностей</u> спеціальності: здатності використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатності відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т.п.); здатності використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних; здатності працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анутовати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень, застосовуючи сучасні інформаційні технології; здатності робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами, включаючи створення інформатизованих баз даних.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Історична інформатика в системі історичних наук та гуманітаристики.</p> <p>Тема 2. Етапи розвитку історичної інформатики та її сучасні можливості.</p> <p>Тема 3. Застосування ПК та інформаційних технологій у вирішенні практичних фахових завдань гуманітаристики.</p> <p>Тема 4. Бази даних і завдання бібліографічної та архівної евристики.</p> <p>Тема 5. Google-сервіси в організації навчального процесу (Google Docs, Google Slides, Google Sheets, Google Calendar, Google Tasks, Google Keep, Google</p>

	<p>Contacts, Google Forms, Google Drive).</p> <p>Тема 6. Алгоритм роботи з сервісом Google Classroom для створення, поширення та класифікації навчального контенту.</p> <p>Тема 7. Комунікативні навчальні стратегії з використанням відеорежиму при допомозі сервісів Zoom, Skype, Skype for Business, Microsoft Teams, Google Meet, CISCO Webex, Adobe Connect.</p> <p>Тема 8. Презентація дослідництва та навчальні стратегії з використанням можливостей сервісу youtube.</p> <p>Тема 9. Форматування тексту наукової праці та вимоги академічної доброчесності. Антиплагіатні сервіси Advego Plagiatus, Content-watch, Edu-Birde, Etxt Antiplagiat, Plagiarisma, Like-Exactus, UNICHECK та інші.</p> <p>Тема 10. Інструменти для створення візуального контенту: карт, інтелект-карт, 3D-проекцій, зображень, презентацій.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

III курс, 6-й семестр

Блок 2.2.8.

Назва дисципліни	Культурні процеси в регіоні ЦЄ (новий час)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III-й
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Всесвітня історія (ранньомодерна) (ОК-11), Історія ЦЄ (ранньомодерна) (ОК-28), Архівознавство та музеєзнавство (ОК-29)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук. Наукова бібліотека УжНУ, Віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Методичні вказівки щодо виконання курсових та бакалаврської робіт. Тематичні презентації. Електронний навчальний курс для самостійної роботи.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Мета курсу – з'ясувати провідні тенденції та перебіг культурного розвитку народів Центральної Європи в Новий час, з урахуванням критичного переосмислення низки методологічних підходів сформувані у студентів глибокі і різнобічні уявлення і знання з курсу; навчитися застосовувати отримані знання в процесі теоретичної і практичної діяльності після закінчення навчального закладу, в дослідницькій і аналітичній роботі та у викладанні історії. Завдання – розкрити основні магістральні шляхи, по яких здійснювалися процеси впливу західних і східних культур на життя народів Центральної Європи в Новий час, охарактеризувати культурне становище народів</p>

	<p>Центральної Європи у період німецького, османського, австрійського, угорського та російського поневолення; висвітлити основні етапи й події культурної історії країн Центральної Європи (Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина) цього часу (Відродження, культура Бароко; Епоха Просвітництва, просвітницький класицизм та його представники (література, театр та ін.), вплив ідей французького Просвітництва на культурний розвиток країн ЦЄ; національне Відродження (націотворення) у країнах ЦЄ; роль ідей романтизму (розвиток літератури, музичного мистецтва та ін.); позитивізм і реалізм в культурі країн ЦЄ другої половини ХІХ ст.; характерні риси позитивістської літератури та її найвідоміші представники; зміни в способі життя, освіти, матеріальної цивілізації в регіоні ЦЄ на початку ХХ ст.; модернізм; символізм, кубізм, експресіонізм в мистецтві).</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: <i>інтегральна</i>: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; <i>загальні</i>: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико- культурної спадщини. .</p>
<p>Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Тема 1. Культурні процеси в Польщі доби нового часу</p> <p>Тема 2. Культурні процеси в Чехії доби нового часу</p> <p>Тема 3. Культурні процеси в Словаччині доби нового часу</p> <p>Тема 4. Культурні процеси в Угорщині доби нового часу</p>
<p>Форма семестрового контролю</p>	<p>Залік</p>

<p>Назва дисципліни</p>	<p>Культура народів ЦЄ (новий час)</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>Перший (бакалаврський)</p>
<p>Курс (рік) навчання</p>	<p>III-й</p>
<p>Семестр</p>	<p>6-й</p>
<p>Обсяг дисципліни у кредитах</p>	<p>3,5 кредити ЄКТС</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Всесвітня історія (доба середньовіччя) (ОК-13), Всесвітня історія (ранньомодерний час) (ОК-19), Історія ЦЄ (ранньомодерна) (ОК-28), Історія країн ЦЄ (новий час) (ОК-21), Всесвітня історія (новий час) (ОК-23), Архівознавство та музеєзнавство (ОК-29)</p>

Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук. Наукова бібліотека УжНУ; Віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Методичні вказівки щодо виконання курсових та бакалаврських робіт. Тематичні презентації. Електронний навчальний курс для самостійної роботи.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Ця навчальна дисципліна посідає важливе місце в становленні професійної підготовки майбутнього історика, сприяючи розширенню теоретичних і методологічних знань студентів-істориків. Мета курсу – з'ясувати провідні тенденції та перебіг культурного розвитку народів Центральної Європи в Новий час, з урахуванням критичного переосмислення низки методологічних підходів сформувати у студентів глибокі і різнобічні уявлення і знання з курсу; навчитися застосовувати отримані знання в процесі теоретичної і практичної діяльності після закінчення навчального закладу, в дослідницькій і аналітичній роботі та у викладанні історії. Ці знання знадобляться їм при написанні рефератів, курсових та дипломних робіт, а майбутнім науковцям – для написання дисертацій. Завдання - розкрити основні магістральні шляхи, по яких здійснювалися процеси впливу західних і східних культур на життя народів Центрально-Східної Європи в Новий час.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: <i>інтегральна</i>: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; <i>загальні</i>: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. .</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Культура Польщі доби нового часу</p> <p>Тема 2. Культура Чехії доби нового часу</p> <p>Тема 3. Культура Словаччини доби нового часу</p> <p>Тема 4. Культура Угорщини доби нового часу</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Блок 2.2.9.

Назва дисципліни	Центральна Європа в системі міжнародних відносин нового часу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III-й
Семестр	6-й

Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 19 Всесвітня історія (ранньомодерний час), ОК 21 Історія країн Центральної Європи (новий час), ОК 23 Всесвітня історія (новий час) ОК 25 Типологія та шляхи формування націй в Центральній Європі, ОК 26 Габсбурги і народи Центральної Європи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, історико-географічні карти, онлайн-ресурси, бази даних, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо освоєння та дослідження історії міжнародних відносин нового часу та місця центральноєвропейського регіону у системі міждержавних та міжнародних зв'язків. Це передбачає їхнє подальше застосування у виконанні функцій майбутньої професії історика, ознайомлення із можливостями продукування нового знання та презентації результатів власного дослідництва у навчальному процесі, публічній діяльності тощо.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:</p> <p>інтегральної: здатності розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії міжнародних відносин, країнознавства та регіоназнавства у процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій; загальних компетентностей: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до смислових узагальнень та висновків, виявлення в інформаційних даних і концептах хиб та вразливих місць, суперечності та неповноти аргументації; готовності до пізнання нового, до опанування нових знань; здатності відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміння надавати перевагу останнім; до критичності і самокритичності мислення; схильності до самоперевірки отриманих результатів; турбота про якісне виконання професійних завдань; фахових компетентностей спеціальності: критичного усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами історії міжнародних відносин у минулому та сучасності; здатності відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності у даній області знань історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати і т.п.); критичного усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах щодо історії міжнародних відносин; здатності використовувати у фаховій діяльності знання з історії міжнародних відносин, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Основні тенденції розвитку міжнародно-політичної системи в ранній новий час і Центральна Європа (кінець XV – середина XVII ст.).</p> <p>Тема 2. Центральна Європа у Вестфальській системі міжнародних відносин (середина XVII – XVIII ст.). Створення багатонаціональної імперії Габсбургів.</p> <p>Тема 3. Геополітичне становище та зовнішня політика Речі Посполитої (1569-1795).</p> <p>Тема 4. Наполеонівські війни і Центральна Європа (рубіж XVIII – XIX ст.).</p> <p>Тема 5. Країни і народи Центральної Європи в умовах Віденської системи міжнародних відносин (1815-1848).</p> <p>Тема 6. Вплив «Весни народів» та Кримської війни на становище країн і народів Центральної Європи.</p> <p>Тема 7. Дуалістичний австро-угорський державницький проект і становище народів Габсбурзької імперії (1867-1900).</p>

	Тема 8. Моделі вирішення «східного питання» та його вплив на історичні долі народів Центральної Європи у XIX ст. Тема 9. Наростання національно-визвольних рухів у країнах Центральної Європи та їхнє міжнародне відлуння на зламі XIX-XX ст. Балканські війни 1912-1913 рр. Тема 10. Перша світова війна 1914-1918 рр. та їхнє значення для країн і народів Центральної Європи.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Видатні постаті в історії народів Центральної Європи нового часу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	III-й
Семестр	6-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 19 Всесвітня історія (ранньомодерний час) ОК 21 Історія країн Центральної Європи (новий час) ОК 23 Всесвітня історія (новий час) ОК 25 Типологія та шляхи формування націй в Центральній Європі ОК 26 Габсбурги і народи Центральної Європи
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, ілюстративні матеріали, онлайн-ресурси, бази даних, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо освоєння біографій на тлі історичного часу та дослідження ролі знакових особистостей в історії країн і народів центральноєвропейського регіону нового часу. Це передбачає їхнє подальше застосування у виконанні функцій майбутньої професії історика, ознайомлення із можливостями продукування нового знання та презентації результатів власного дослідництва у навчальному процесі, публічній діяльності тощо. Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: інтегральної: здатності розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії країн і народів Центральної Європи нового часу та біографістики у процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій; загальних компетентностей: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до смислових узагальнень та висновків, виявлення в інформаційних даних і концептах хиб та вразливих місць, суперечності та неповноти аргументації; готовності до пізнання нового, до опанування нових знань; здатності відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміння надавати перевагу останнім; до критичності і самокритичності мислення; схильності до самоперевірки отриманих результатів; турбота про якісне виконання професійних завдань; фахових компетентностей спеціальності: критичного усвідомлення взаємозв'язку між фактами біографії з одного боку, а з іншого – подіями, явищами і процесами історії країн і народів Центральної Європи нового часу; здатності відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності у даній області знань історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати і т.п.); критичного усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах щодо певних історичних персонажів країн і народів Центральної Європи; здатності використовувати у фаховій діяльності знання у царині біографістики, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища з врахуванням суб'єктивно-

	біографічного фактору.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Особа в історії країн і народів Центральної Європи у модерні часи: теоретичні аспекти історичної біографістики.</p> <p>Тема 2. Особа правителя в історії країн Центральної Європи у ранній новий час (кінець XV – XVIII ст.).</p> <p>Тема 3. Видатні політики, воєначальники і дипломати центральноєвропейського походження у ранній новий час (кінець XV – XVIII ст.).</p> <p>Тема 4. Представники європейських монархічних династій та їхній вплив на історичні долі народів Центральної Європи у новий час (Габсбурги, Романови, Гогенцоллерни).</p> <p>Тема 5. Лідери соціальних і національно-визвольних рухів народів Центральної Європи (кінець XV – середина XIX ст.).</p> <p>Тема 6. Постаті «будителів» доби національно-культурного Відродження у центральноєвропейському регіоні кінця XVIII – середини XIX ст.).</p> <p>Тема 7. Воєначальники, політики і дипломати дуалістичної Австро-Угорщини (1867-1918).</p> <p>Тема 8. Формування політичної верстви у країнах Центральної Європи у XIX – на початку XX ст. в умовах емансипації.</p> <p>Тема 9. Науковці та мислителі країн Центральної Європи у XIX – на початку XX ст. та їхня роль у процесі націостворення.</p> <p>Тема 10. Крупні представники літератури та мистецтва країн Центральної Європи у XIX – на початку XX ст. та формування національно-культурних ментальних образів.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

IV курс, 7-й семестр

Блок 2.2.10.

Назва дисципліни	Історіографія центральноєвропейської історії
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 8 Вступ до спеціалізації, ОК 11 Спеціальні історичні дисципліни, ОК 17 Історія країн ЦЄ (доба середньовіччя), ОК 18 Культура народів ЦЄ (доба середньовіччя), ОК 19 Всесвітня історія (ранньомодерний час), ОК 21 Історія країн ЦЄ (новий час), ОК 23 Всесвітня історія (новий час), ОК 27 Всесвітня історія (новітній час), ОК 29 Історія країн ЦЄ (1918-1989 рр.)

Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Необмежений доступ до мережі Інтернету. Наукова бібліотека, читальні зали. Віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчальні і робочі плани. Навчально-методичні комплекси дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з історіографії центральноєвропейської історії.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; загальні: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; спеціальні (фахові, предметні): усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності; усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах; усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анутовувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p>
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Дискусії щодо терміну «Центральна Європа» в історичній науці</p> <p>Тема 2. Історіографії центральноєвропейської історії доби Середньовіччя</p> <p>Тема 3. Історіографія центральноєвропейської історії Нового часу (XVI ст.)</p> <p>Тема 4. Історіографія центральноєвропейської історії Нового часу (XVII ст.)</p> <p>Тема 5. Історіографія центральноєвропейської історії Нового часу (XVIII ст.)</p> <p>Тема 6. Історіографія центральноєвропейської історії доби ліберального націоналізму (1800–1867)</p> <p>Тема 7. Історіографія центральноєвропейської історії доби консервативного націоналізму (1867–1918)</p> <p>Тема 8. Історіографія центральноєвропейської історії доби важкої незалежності (1918–1945)</p> <p>Тема 9. Історіографія центральноєвропейської історії доби тяжкого шляху до свободи (1945–1991)</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Джерелознавство центральноєвропейської історії
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 8 Вступ до спеціалізації, ОК 11 Спеціальні історичні дисципліни, ОК 17 Історія країн ЦЄ (доба середньовіччя), ОК 18 Культура народів ЦЄ (доба середньовіччя), ОК 19 Всесвітня історія (ранньомодерний час), ОК 21 Історія країн ЦЄ (новий час), ОК 23 Всесвітня історія (новий час), ОК 27 Всесвітня історія (новітній час), ОК 29 Історія країн ЦЄ (1918-1989 рр.)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Необмежений доступ до мережі Інтернету. - Наукова бібліотека, читальні зали. - Віртуальне навчальне середовище Moodle. https://moodle.uzhnu.edu.ua/ - Навчальні і робочі плани. Навчально-методичні комплекси дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з джерелознавства центральноєвропейської історії. Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; загальні: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; спеціальні (фахові, предметні): здатність працювати з писемними джерелами різних видів; здатність бути критичним і самокритичним; здатність володіння центральноєвропейськими мовами; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анутовувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Тема 1. Вступ Джерелознавство як навчальна дисципліна і предмет дослідження. Тема 2. Класифікація джерел. Писемні та візуальні джерела центральноєвропейської історії.

	<p>Тема 3. Давні джерела центральноєвропейської історії</p> <p>Тема 4. Середньовічні джерела центральноєвропейської історії</p> <p>Тема 5. Джерела центральноєвропейської історії ранньомодерної доби XVI–XVIII ст.</p> <p>Тема 6. Джерела центральноєвропейської історії модерної доби XIX – початку XX ст.</p> <p>Тема 7. Джерела центральноєвропейської історії новітньої доби XX – початку XXI ст.</p>
Форма семестрового контролю	Залік

Блок 2.2.11.

Назва дисципліни	Росія і народи ЦЄ
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 16 Всесвітня історія (новий час), ОК 30 Історія ЦЄ (новий час)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Наочні посібники, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Мета дисципліни - всебічне та ґрунтовне вивчення історії взаємин Росії та країн Центральної Європи в новий і новітній час. Завдання курсу: творче осмислення політичних, соціально-економічних та культурних процесів, що були характерними для взаємовідносин народів ЦЄ з Росією і є визначальними на сучасному етапі. Дисципліна забезпечує набуття студентами <u>наступних компетентностей</u>: <i>загальні</i>: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. <i>спеціальні</i> (фахові, предметні): Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, вищами і процесами в минулому та сучасності. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові</p>

	<p>системи. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	<p>Тема 1. Предмет і завдання курсу, його структура та періодизація.</p> <p>Тема 2. Росія та країни Центральної Європи у новий час</p> <p>Тема 3. Росія та міждержавне суперництво в Центральній Європі другої половини XIX- поч. XX ст.</p> <p>Тема 4. Росія і народи ЦЄ у міжвоєнний період.</p> <p>Тема 5. Ялтинсько-Потсдамські рішення і входження країн ЦЄ в радянську сферу впливу.</p> <p>Тема 6. Остаточне оформлення радянського блоку в умовах наростання «холодної війни».</p> <p>Тема 7. Перший досвід і наслідки «соціалістичного вибору» країн ЦЄ рубежу 40-50-х рр.</p> <p>Тема 8. Десталінізація в СРСР і «криза надії» в «соціалістичній співдружності».</p> <p>Тема 9. Відносини СРСР з європейськими соціалістичними країнами в 60-80-і рр. XX ст.</p> <p>Тема 10. Росія і Центральна Європа після завершення «холодної війни».</p> <p>Тема 11. Перехід до формування взаємовідносин між РФ і країнами ЦЄ на прагматичній основі.</p>
Форма контролю:	Залік

Назва дисципліни	Радянський фактор в історії ЦЄ (1945-1991 рр.)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 16 Всесвітня історія (новітній час), ОК 30 Історія ЦЄ (новий час)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Наочні посібники, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття

<p>Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):</p>	<p>Мета дисципліни - всебічне та ґрунтовне вивчення впливу радянського фактора на внутрішні процеси в країнах Центральної Європи в 1945-1991 рр. Завдання курсу: творче осмислення політичних, соціально-економічних та культурних змін, що відбувалися в країнах Східної Європи у другій половині ХХ ст. в умовах глобального протистояння СРСР і США. Дисципліна забезпечує набуття студентами <u>наступних компетентностей</u>: <i>загальні</i>: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.). Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p>
<p>Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Тема 1. Предмет і завдання курсу, його структура та періодизація. Тема 2. Проблеми післявоєнного врегулювання в Європі. Тема 3. Геополітична боротьба між СРСР і США за контроль над Східною Європою. Тема 4. Політика СРСР у Східній Європі: від курсу на встановлення дружніх демократичних урядів до курсу на формування комуністичних режимів. Тема 6. Остаточне оформлення радянського блоку в умовах наростання «холодної війни». Тема 7. Перший досвід і наслідки «соціалістичного вибору» країн ЦЄ. Тема 8. Десталінізація в СРСР і «криза надії» в «соціалістичній співдружності». Тема 9. Відносини СРСР з європейськими соціалістичними країнами в 60-80-і рр. Тема 10. Зміна епох: закінчення "холодної війни" і нові міжнародні орієнтири країн ЦЄ.</p>
<p>Форма семестрового контролю</p>	<p>Залік</p>

Назва дисципліни	Співпраця України з державами Вишеградської четвірки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК17 Історія України (сучасна), ОК18 Всесвітня історія (сучасна), ОК34 історія ЦЄ (сучасна), ВБ13.1. Історіографія центральноєвропейської історії, ВБ15.1. Співпраця України з державами ЦЄ, ВБ16.2. Держави ЦЄ в системі євроінтеграційних та євроатлантичних процесів.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	- Необмежений доступ до мережі Інтернету. - Наукова бібліотека, читальні зали. - Віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчальні і робочі плани, НМК дисциплін
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Курс «Співпраця України з державами Вишеградської четвірки» має на меті проаналізувати регіональну співпрацю в Центральній та Східній Європі, налагодження зв'язків України із Вишеградським блоком загалом та двосторонніх відносин зокрема. Визнаючи предметну специфіку курсу, його не слід відривати від сучасної історії України та країн Центральної Європи. Історія міждержавних відносин України розвивається у міждисциплінарній взаємодії з іншими науками, що дає змогу адекватно відобразити основні наукові парадигми сучасної епохи. Курс «Співпраця України з державами Вишеградської четвірки» покликаний розкрити багатогранність міждержавного, міжрегіонального, транскордонного і прикордонного співробітництва України з провідними країнами Центральної Європи.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов;</p> <p>- загальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу; здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати автономно; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>- спеціальні (фахові, предметні): усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасному; здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи; здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини; здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анутовати їх відповідно до певних критеріїв, презентувати і обговорювати результати наукових досліджень; здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>
Короткий зміст дисципліни	1. Основні поняття і підходи до дослідження регіональної співпраці.

(що буде вивчатися, перелік тем):	<ol style="list-style-type: none"> 2. Вишеградська група як механізм регіональної співпраці. 3. Загальна характеристика Вишеградського блоку. 4. Історичні передумови створення та еволюція Вишеградської групи. 5. Структура і основні напрямки співпраці в рамках Вишеградської групи. 6. Членство країн регіону Центральної і Східної Європи в регіональних і безпекових структурах. 7. Участь України в регіональній співпраці в рамках Вишеградської групи. 8. Особливості співпраці України з країнами Вишеграду у форматі «В4+1». 9. Транскордонне і міжрегіональне співробітництво в системі міждержавних відносин України з країнами Вишеградської четвірки. 10. Співпраця України з Республікою Польща. 11. Співробітництво України з Угорщиною. 12. Міждержавні відносини України зі Словацькою Республікою. 13. Українсько-чеське співробітництво. 14. Україна та Вишеградська четвірка: стан і перспективи розвитку відносин.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Україна і народи Центральної Європи
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	<p>ОК 25 Типологія та шляхи формування націй в Центральній Європі</p> <p>ОК 27 Всесвітня історія (новітній час)</p> <p>ОК 28 Історія України (новітній час)</p> <p>ОК 29 Історія країн Центральної Європи (1918 –1989 рр.)</p> <p>ОК 30 Всесвітня історія (сучасність)</p> <p>ОК 31 Історія України (сучасна)</p>
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, історико-географічні карти, онлайн-ресурси, бази даних, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Курс має на меті оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо освоєння та дослідження міжнародних відносин новітніх часів/сучасності та місця України у системі міждержавних та міжнародних зв'язків центральноєвропейського регіону. Це передбачає їхнє подальше застосування у виконанні функцій майбутньої професії історика, ознайомлення із можливостями продукування нового знання та презентації результатів власного дослідництва у навчальному процесі, публічній діяльності тощо.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей: інтегральної: здатності розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі історії</p>

	<p>міжнародних відносин, країнознавства та регіоназнавства у процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій; загальних компетентностей: здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до смислових узагальнень та висновків, виявлення в інформаційних даних і концептах хиб та вразливих місць, суперечності та неповноти аргументації; готовності до пізнання нового, до опанування нових знань; здатності відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміння надавати перевагу останнім; до критичності і самокритичності мислення; схильності до самоперевірки отриманих результатів; турботи про якісне виконання професійних завдань; фахових компетентностей спеціальності: критичного усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами історії міжнародних відносин у минулому та сучасності; здатності відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності у даній області знань історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати і т.п.); критичного усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах щодо історії міжнародних відносин; здатності використовувати у фаховій діяльності знання з історії міжнародних відносин, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p>
<p>Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Тема 1. Історичні передумови різнорівневих взаємозв'язків України і країн Центральної Європи. Тема 2. Перша світова війна та її наслідки в історичних долях України та центральноєвропейського регіону. Статус української національної меншини. Тема 3. Трагічні події Другої світової війни в історії взаємин України і народів Центральної Європи та труднощі в їхній сучасній інтерпретації. Тема 4. Україна в міжрегіональних зв'язках країн соціалістичного табору. Тема 5. Налагодження формату співпраці України і країн Центральної Європи у перше посткомуністичне десятиріччя (1991-1999). Тема 6. Регіональна інтеграція України і країн Центрально-Східної Європи: форми, напрями, існуючі моделі. Тема 7. Перебіг українсько-угорських відносин 2000-2010-рр.: корені актуальних проблем та шляхи їхнього вирішення. Тема 8. Збалансованість українсько-чеських та українсько-словацьких відносин 2000-2010-рр. Тема 9. Поступ українсько-польських 2000-2010-рр.: існуючий потенціал та засоби подолання конфліктності. Тема 10. Здобутки та проблеми українсько-румунських та українсько-болгарських відносин 2000-2010-рр. Тема 11. Україна і країни Балтії у 2000-2010-рр. Литва як промоутер європейської та євроатлантичної інтеграції України. Тема 12. Сучасне становище української діаспори у країнах Центральної Європи.</p>
<p>Форма семестрового контролю</p>	<p>Залік</p>

Блок 2.2.13.

Назва дисципліни	Держави ЦЄ в системі євроінтеграційних та євроатлантичних процесів
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4-й
Семестр	8-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3,0
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	ОК 16 Всесвітня історія (новітній час), ОК 30 Історія ЦЄ (новий час)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Наочні посібники, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	<p>Мета дисципліни - всебічне та ґрунтовне вивчення історії євро інтеграційних процесів та участі в них країн ЦЄ. Завдання курсу: творче осмислення політичних, соціально-економічних та культурних змін, що розгорталися у країнах Центральної Європи в другій половині ХХ ст. під впливом західноєвропейських об'єднавчих процесів. Дисципліна забезпечує набуття студентами <u>наступних компетентностей</u>: <i>загальні</i>: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>спеціальні</i> (фахові, предметні): Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти). Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. Здатність робити відбір та</p>

	прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):	Тема 1. Поняття, цілі і принципи інтеграції. Інтеграція як складова частина глобалізації. Тема 2. Історичні передумови і основні етапи європейської інтеграції. Концепція Центральної Європи. Тема 3. Країни Центральної Європи в об'єднувачих проєктах міжвоєнного періоду. Тема 4. Політичне та соціально-економічне становище країн Центральної Європи в 1945-1950-х рр. Утворення військово-політичної структури та Ради Економічної взаємодопомоги у Східній Європі. Тема 6. Перебудова в СРСР та її вплив на країни Центральної Європи. Тема 7. Розпад СРСР та Східного блоку. Вступ країн Центральної Європи до структур ЄЕС і НАТО. Тема 8. Співпраця Європейського Союзу із країнами колишнього соціалістичного табору. Інтеграційні процеси між Східною та Західною Європою. Тема 9. Світ в умовах глобалізації початку XXI ст. Тема 10. Криза НАТО, Європейського Союзу і країни ЦЄ.
Форма семестрового контролю	Залік

Назва дисципліни	Шлях держав ЦЄ до НАТО та ЄС
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	IV-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни у кредитах	3 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Історія країн ЦЄ (1918 – 1989 рр.) (ОК-29), Всесвітня історія (сучасна) (ОК-30)
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проєктор для презентацій, ноутбук. Наукова бібліотека УжНУ. Віртуальне навчальне середовище Moodle. Навчально-методичний комплекс дисципліни.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):	Курс «Шлях держав ЦЄ до НАТО та ЄС» полягає у засвоєнні зовнішньо- та внутрішньополітичних аспектів інтеграції держав ЦЄ до Північноатлантичного Альянсу та Європейського Союзу крізь призму історії становлення нової демократії в регіоні Центральної Європи. У процесі вивчення курсу важливо ознайомитися та навчитися аналізувати послідовність кроків представників влади держав ЦЄ і закордонних політичних діячів та суспільства загалом на шляху до НАТО та ЄС. Завдання курсу: опрацювати основну джерельну базу та історіографію з даної

	<p>проблематики; сформувати та закріпити у здобувачів знання основних етапів інтеграції держав ЦЄ до НАТО та ЄС; навчити виокремлювати загальне та особливе у євроатлантичних та євроінтеграційних процесах; сформувати теоретичні знання і практичні навички, відповідні сучасному рівню розвитку історичної науки, необхідні для аналізу шляху держав ЦЄ до НАТО та ЄС як складової сучасної історії Центральної Європи.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:</p> <p>- <i>загальні</i>: інтелектуальна комунікація, увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст і структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; мовно-текстологічна здатність, аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною; особиста ціннісно-вольова налаштованість, інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату та інших виявів недобросовісності. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків. Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам. Здатність життєво та фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі та цінності).</p> <p>- <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією; здатність спілкуватися державною та рідною мовою, однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих в фаховому середовищі; знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел й використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як: бібліографічні довідники, посилання на електронні ресурси; знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних і археологічних джерел, зокрема, інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних; здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію.</p>
<p>Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):</p>	<p>Тема 1. Вступ. Предмет та завдання курсу.</p> <p>Тема 2. Зміна зовнішньополітичних пріоритетів держав ЦЄ на зламі 80-90-х років ХХ ст.: загальне та особливе.</p> <p>Тема 3. Шлях Польщі до НАТО.</p> <p>Тема 4. Вступ Чехії до НАТО.</p> <p>Тема 5. Угорщина на шляху до НАТО.</p> <p>Тема 6. Особливості євроатлантичної інтеграції Словаччини.</p> <p>Тема 7. Польща на шляху до ЄС.</p> <p>Тема 8. Вступ Чехії до ЄС.</p> <p>Тема 9. Шлях Угорщини до ЄС.</p> <p>Тема 10. Вступ Словаччини та ЄС.</p>

	<p>Тема 11. Головні здобутки та прорахунки держав ЄС від членства в НАТО.</p> <p>Тема 12. Членство в ЄС як важливий фактор політичного та соціально-економічного розвитку держав ЄС.</p> <p>Тема 13. Євроатлантичний досвід держав ЦЄ.</p> <p>Тема 14. Досвід європейської інтеграції держав ЦЄ.</p>
Форма семестрового контролю	Залік